

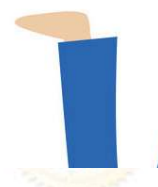
הַנֶּעֱר הַפְּשִׁיל אֶת הַחֲלָצָה וְנִתְּגֹלָה חֲתָךְ כְּהָה וְרָחֵב מִהַכְּתָךְ הַשְּׁמָאֵלִית
וּלְמָטָה, שְׂכָבֵר הַגְּלִיד, אֶךְ בְּשַׁעַת הַתְּרַגְּלִים פָּקַע הַקְּרוּם וְשָׁתַת
דָּם.

הַנֶּעֱר אָמַר: כָּעֵת לֹא כּוֹאֵב, הוּא רַק מְגֵרֵד. וּבְנִימָה רְצִינִית וּבוֹגֶרֶת
אָמַר: אֲנִי לֹא עֲמֻלָּתִי לְעֶצְמִי, אֶלֶּא לְמַעַן אָבִי וּמִשְׁפַּחָתִי.

בְּיָמִים הַקָּשִׁים בְּחַיִּי, הָעֲלִיתִי עַל לְבִי, תוֹךְ רַחֲשֵׁי תוֹדָה, אֶת דְּמוּתוֹ
הַנִּפְלְאָה שֶׁל הַנֶּעֱר הָאֲמִיץ עוֹשֶׂה הַפְּלָאוֹת.

9

מעובד על פי: עובד בן ישי, לקט לחניך, ספר א', הוצ' "אביתר" –
חברה להוצאה לאור בע"מ ירושלים, 1968. עמ' 140.

10

הנער עושה
הפלאות

שאלות ומשימות

שאלות ומשימות

1 מהו סוג הטקסט? העתק למחברתך את התשובה הנכונה.

א. מידע. ☐

ב. סיפורי. ☐

ג. ביקורתי. ☐

סוגי הכותרות

הכותרת היא מִבְע המופיע לפני טקסט ומוסר מידע על תוכנו של הטקסט.
מבחינים בין שלושה סוגי כותרות:

1. **כותרת אינפורמטיבית / מוסרת מידע.**

כותרת זו כוללת, לרוב, את עיקרי המידע שבטקסט באופן מתומצת.
כותרת זו אופיינית לערכים באנציקלופדיה, לספרים ולמאמרים מדעיים, לדוגמה:
«מגדל השעון בעכו» (עמוד 134). סביר להניח שהטקסט מוסר לנו מידע על
המקום שבכותרת.

2. כותרת מגמתית (נוקטת עמדה)

כותרת זו מבטאת את דעתו של הכותב, שמטרתו להשפיע על עיצוב דעת הקהל.

כותרת זו אופיינית למאמרי ביקורת, פרסומות, דעות ועוד, לדוגמה: «לחסוך במים ככל האפשר». כותרת זו מציגה את עמדת הכותב, שהוא בעד חיסכון במים.

3. כותרת פיקנטית (מעוררת עניין ומסקרנת).

כותרת זו מנוסחת בצורה מגרה ומעוררת את סקרנות קהל היעד, לדוגמה: «אהבת הקהל הרגה את הג'ירפה». מה שמעורר את סקרנות הקהל הוא הניגוד לציפיות, שהרי בכותרת האהבה הורגת.

10

הנער עושה
הפלאות

שאלות ומשימות

2 מהו סוג הכותרת "הנער עושה הפלאות"? הסבר את הכותרת.

3 העתק למחברתך והתאם את הפירושים למילים שבemודה הימנית:

הפירוש	המילה
تَأَوَّهَ، تَنَهَّدَ	צועני
هتافات فرح	שערו מתולתל
تَحَرَّكْ بحركة دائرية	יימלט
نغمة	הסתחרר
اشمئزاز	הזדקרו
تَمَرَّغُوا فِي الثَّرَابِ	תרועות שמחה
يهرب، يتملَّص	התפלשו
شعره مُجَعَّد	נאנחו
عَجَبِي	סלידה
انتصبوا	נימה

4 כיצד הגיבו הילדים להופעת הנער הזר?

5 הילדים צעקו בשמחה: "צועני, תפסו את הצועני!" כיצד אתה מסביר אמרה זאת?

6 מה הייתה תגובת הנער על צעקות הילדים? מה דעתך על תגובה זאת?

7 הכותרת של הסיפור "הנער עושה הפלאות".

א. מה הם מעשי הפלאות של הנער?

ב. לאיזו מטרה הוא עשה פלאות אלה?

10

הנער עושה
הפלאות

שאלות ומושימות

8 המספר אמר בסוף הסיפור: "בימים הקשים בחיי, העליתי על לבי, תוך רחשי תודה, את דמותו הנפלאה של הנער האמיץ עושה הפלאות".

מדוע מקיר המספר תודה לנער?

הסיכום והתמצית

סיכום הוא ניסוח מחודש של עיקר הטקסט, באופן שיהיה מובן לקורא גם ללא המקור.

הסיכום מארגן את הנאמר בטקסט וממקד את תשומת-הלב בפרטים החשובים וברעיונות המרכזיים. הוא מסייע לקורא להבהיר לעצמו ולזולתו את עיקרי הדברים שבטקסט.

פיצול מסכמים?

1. קריאה כללית של הטקסט.
 2. קריאה שנייה ורישום הערות.
 3. סימון מסגרת מסביב לכותרת.
 4. הדגשת מילים חשובות, מילות מפתח וקשרים.
 5. רישום ראשי פרקים.
- בשלב השני: על המסכם להבחין בין עיקר לטפל, לאתר את הרעיון המרכזי בכל פסקה, וכן את הרעיון המרכזי שבטקסט כולו, ולנסחם בלשונו, תוך שימוש במילים מכלילות.
- חשוב לציין שסיכום טוב כולל את המסר ואת הרעיונות המרכזיים של הטקסט.
- התמצית היא סיכום מקוצר מאוד, הכולל את הרעיונות המרכזיים בלבד ללא פרטים מרחיבים.

10

הנער עושה
הפלאות

שאלות ומשימות

9 כתוב סיכום בכ-7 שורות לסיפור.

10 העתק למחברתך וכתוב בלשון רבים:

א. כשיצאתי מהעיר אל השדה, הופיע מולי נער בלתי מופר, צועני ויחף.

ב. חשבתי שהוא יימלט.

ג. הוא הסתחרר במהירות מפליאה והיה קל וגמיש, כשהשתעשע בכל איבריו.

ד. אבא חולה עדיין ואני כבר החלמתי.

ה. אני לא עמלתי לעצמי אלא למען אבי ומשפחתי.

11 העתק למחברתך והתאם בין המילים להפכים:

ההפך	המילה
בעצב	נעורים
בריא	מוקדם
שאל	בשמחה
פחדן	נדם
קשיח	קל
דברי שבח	גמיש
מאוחר	ענה
זקנה	דברי לעג
כבד	חולה
הרעיש	אמיץ

12 הימצאות בסביבה חדשה:

א. תאר את רגשותיך במצב שבו התנכלו לך נערים אחרים.

ב. תאר את רגשותיך במצב שבו נכחת בנערים שמתנכלים לנער אחר.

ג. כתוב מה היית עושה בכל אחד מהמצבים א' ב'.

13 מה המסר מהסיפור?